

ZARZĄDZENIE Nr 57/2018
Rektora Akademii Morskiej w Szczecinie
z dnia 11.12.2018 r.

w sprawie: **sposobu zapewnienia w Uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia.**

Na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz.U. poz. 2090), zarządza się, co następuje:

§ 1. Szkolenia osób kształcących się

1. Kierownicy pionów, w których prowadzi się kształcenie, zapewniają obowiązkowe szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, dla wszystkich studentów rozpoczynających kształcenie w Uczelni, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w Uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.
2. Z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, są zwolnione osoby, które już wcześniej odbyły takie szkolenie w ramach studiów na Akademii Morskiej w Szczecinie.
3. Kierownicy pionów, w których prowadzi się kształcenie, zapewniają szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia dla uczestników studiów podyplomowych, kształcenia specjalistycznego i innych form kształcenia, jeżeli ich przeprowadzenie jest niezbędne dla bezpiecznej realizacji zajęć w ramach tych studiów lub kształcenia. Jeżeli obowiązek przeprowadzenia szkolenia nie wynika z programu danej formy kształcenia, o konieczności jego przeprowadzenia decyduje kierownik pionu właściwy ze względu na organizację danej formy kształcenia.
4. Szkolenia dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia są realizowane w szczególności w formie wykładów.
5. Program szkolenia powinien uwzględniać wybrane zagadnienia prawne, informacje o zagrożeniach dla życia i zdrowia, ochronie przed nimi oraz postępowaniu w przypadku wystąpienia tych zagrożeń, w tym udzielania pierwszej pomocy.
6. Szczegółowy zakres i program szkolenia dla studentów oraz maksymalną wielkość grup szkoleniowych ustala – z pomocą pracownika służby BHP – Prorektor ds. Nauczania w zależności od specyfiki kierunku studiów.
7. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy powinny prowadzić osoby posiadające zasób wiedzy i doświadczenie zawodowe w dziedzinie odpowiadającej tematyce szkolenia.
8. Ukończenie szkolenia potwierdza się w karcie okresowych osiągnięć studenta albo w dokumentacji związanej z realizacją danej formy kształcenia. Potwierdzenia dokonuje osoba prowadząca szkolenie, a w przypadku szkolenia w formie e-learningowej – kierownik pionu właściwy ze względu na organizację danej formy kształcenia.

§ 2. Techniczne warunki pracy i kształcenia

1. Administratorzy obiektów zapewniają:
  - 1) w pomieszczeniach Uczelni – warunki w zakresie oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej określone w przepisach wydanych na podstawie art. 237¹⁵§ 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629),
  - 2) utrzymywanie w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne użytkowanie posiadanych przez Uczelnię obiektów, urządzeń, terenów, w tym terenów sportowych,
  - 3) utrzymanie pomieszczeń Uczelni we właściwym stanie sanitarnym,
  - 4) utrzymanie dróg ewakuacyjnych na terenie Uczelni w stanie niestwarzającym zagrożeń dla ich użytkowników,
  - 5) umieszczenie, w widocznych miejscach, w budynkach Uczelni planów ewakuacji osób z budynków Uczelni i oznaczenia dróg ewakuacyjnych, przy czym opracowanie oraz wskazanie miejsc umieszczenia tych planów jest realizowane przez osobę o wymaganych w tym zakresie kwalifikacjach ppoż.,
  - 6) udostępnienie na stronie internetowej Uczelni informacji, o sposobie postępowania w przypadkach wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia lub życia, zawierającej w szczególności numer telefonu alarmowego na terenie Uczelni oraz adres poczty elektronicznej, na które należy zgłaszać informacje o tych zagrożeniach.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w zakresie pomieszczeń i powierzchni przydzielonych do użytkowania podległej jednostce:
  - 1) określają sposób udostępniania i korzystania z infrastruktury Uczelni, w tym wyposażenia technicznego, w zakresie nieunormowanym wewnętrznymi aktami normatywnymi władz Uczelni,
  - 2) zapewniają umieszczenie, w widocznych miejscach, w budynkach Uczelni informacji o sposobie bezpiecznego i higienicznego korzystania z pomieszczeń Uczelni i wyposażenia technicznego oraz zasadach postępowania w razie wypadku lub awarii,
  - 3) zapewniają udostępnienie na stronie internetowej Uczelni informacji, o której mowa w pkt 2.
3. Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu zapewnia nadzór osób do tego upoważnionych w czasie realizacji zajęć z wychowania fizycznego oraz wszelkiego rodzaju zawodów sportowych organizowanych przez Uczelnię, na zasadach określonych w obowiązujących przepisach o kulturze fizycznej i sporcie, oraz odpowiada za stan bhp w zakresie urządzeń i sprzętu sportowego.
4. Kierownicy pionów, Kanclerz i Prorektor ds. Nauki przy planowaniu inwestycji Uczelni oraz planowaniu modernizacji i remontów obiektów Uczelni uwzględniają wyniki analiz:
  - 1) zagrożeń dla zdrowia i życia oraz ocenę ryzyka związanego z pracą i kształceniem w Uczelni, wynikających z realizowania zadań Uczelni,
  - 2) okoliczności i przyczyny wypadków związanych z pracą lub kształceniem w Uczelni - w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia.
5. Kierownicy pionów zapewniają uwzględnianie wyników analiz, o których mowa w ust. 4, w procesie organizacji pracy i kształcenia w Uczelni.
6. Pracownik służby BHP Uczelni zapewnia:
  - 1) udostępnienie na stronie internetowej Uczelni informacji o sposobie dokumentowania zgłoszonego lub stwierdzonego zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz sposobie jego usunięcia albo podjęcia działań zapobiegających temu zagrożeniu,

- 2) monitorowanie spełniania wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia w Uczelni,
- 3) przeprowadzanie kontroli stanu pomieszczeń Uczelni i wyposażenia technicznego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia.

§ 3. Wyposażenie

1. W zależności od rodzaju zajęć w laboratoriach, warsztatach, pracowniach specjalistycznych stosuje się przepisy BHP ustalone dla określonych gałęzi lub rodzajów pracy oraz przepisy niniejszego zarządzenia.
2. Maszyny i inne urządzenia, w tym wyposażenie i instalacje techniczne, znajdujące się w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych powinny:
  - 1) być wyposażone w zabezpieczenia chroniące pracowników i studentów Uczelni przed urazami, działaniem niebezpiecznych substancji chemicznych, porażeniem prądem elektrycznym, nadmiernym hałasem, szkodliwymi wstrząsami, działaniem wibracji i promieniowaniem oraz szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem innych czynników środowiska pracy;
  - 2) uwzględniać zasady ergonomii;
  - 3) być utrzymywane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwa pracy, w tym posiadać wymagane przeglądy dozoru technicznego, atesty, wzorcowania itp.
3. Niedopuszczalne jest wyposażanie laboratoriów, warsztatów i pracowni specjalistycznych w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań określonych w przepisach dotyczących oceny zgodności.
4. Urządzenia techniczne i sprzęt niesprawny, uszkodzony lub pozostający w naprawie powinien być wyraźnie i widocznie oznakowany oraz zabezpieczony w sposób uniemożliwiający jego uruchomienie.
5. Za realizację obowiązków wymienionych w niniejszym paragrafie odpowiadają kierownicy jednostek organizacyjnych w zakresie obszaru, którym kierują lub którym zarządzają.

§ 4. Korzystanie z pomieszczeń i wyposażenia

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych, w przydzielonych im pomieszczeniach, w których wykonywana jest praca lub prowadzi się zajęcia, zapewniają:
  - 1) umieszczanie w miejscu prowadzenia zajęć z wykorzystaniem urządzeń technicznych i sprzętu, w widocznym miejscu, instrukcji określających zasady bezpieczeństwa i higieny korzystania z tych miejsc;
  - 2) oznakowanie i zabezpieczenie pomieszczeń, do których dostęp osobom nieuprawnionym jest wzbroniony;
  - 3) uwzględnianie zasad ergonomii przy organizowaniu i wyposażaniu stanowisk pracy i miejsc kształcenia;
  - 4) uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych przy organizowaniu i wyposażaniu stanowisk pracy i miejsc kształcenia;
  - 5) wyposażenie uczestników zajęć prowadzonych w warsztacie, laboratorium i pracowni, w niezbędne środki ochrony indywidualnej w celu zabezpieczenia przed działaniem wykorzystywanych podczas zajęć niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia czynników.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych, którym organizacyjnie podlegają laboratoria, warsztaty lub pracownie specjalistyczne, są obowiązani udostępnić osobom, korzystającym

z tych pomieszczeń, instrukcje uwzględniające zasady i przepisy BHP, określające w szczególności:

- 1) warunki bezpiecznej obsługi urządzeń technicznych i sprzętu;
  - 2) rodzaje prac i procesów technologicznych o szczególnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia, w tym sposób nadzoru nad ich wykonywaniem;
  - 3) postępowanie z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia;
  - 4) obowiązujący system znaków i sygnałów oraz sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.
3. Kierownik jednostki jest obowiązany sprawdzić, lub wyznaczyć osoby zobowiązane do sprawdzenia, w pomieszczeniach, w których prowadzi się zajęcia, przed rozpoczęciem zajęć i dopuszczeniem do nich osób, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, ogólny stan laboratorium, warsztatu lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożeń dla życia i zdrowia osób z nich korzystających.

§ 5. Nadzór osób

1. Osobami odpowiedzialnymi w trakcie prowadzonych zajęć za bezpieczeństwo osób kształcących się, są prowadzący zajęcia i kierownicy jednostek, w pomieszczeniach których prowadzi się te zajęcia.
2. Właściwi ze względu na organizację danej formy kształcenia kierownicy pionów zapewniają:
  - 1) prowadzenie zajęć w warsztatach, pracowniach, laboratoriach oraz zajęć wychowania fizycznego przez osoby przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy;
  - 2) prowadzenie zajęć w Uczelni pod nadzorem osoby upoważnionej do prowadzenia tych zajęć, posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
3. Prowadzący zajęcia z osobami kształcącymi się, w tym zajęcia w terenie, na pływalni itp. – przed pierwszym dopuszczaniem do zajęć z wykorzystaniem urządzeń technicznych i sprzętu, a także do zajęć w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych – zapoznają uczestników tych zajęć z zasadami i metodami pracy zapewniającymi bezpieczeństwo przy wykonywaniu czynności w ramach zajęć. Zaznajomienie to potwierdzane jest przez studentów pisemnie.

§ 6. Postępowanie z substancjami i preparatami

1. Kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani w obszarze działania podległych jednostek ustalić zasady postępowania z substancjami i preparatami chemicznymi, szkodliwymi czynnikami biologicznymi, substancjami, preparatami oraz czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz materiałami promieniotwórczymi, zgodnie z przepisami dotyczącymi tych substancji, preparatów, czynników i materiałów.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani zapewnić, aby:
  - 1) substancje chemiczne wykorzystywane w Uczelni umieszczone były w odpowiednich dla przechowywanych substancji pojemnikach opatrzonych etykietami zawierającymi nazwy substancji i informację o ich niebezpiecznym lub szkodliwym dla zdrowia działaniu,
  - 2) substancje niebezpieczne i mieszaniny niebezpieczne w rozumieniu przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach przechowywane były w zamkniętych, specjalnie przystosowanych do tego celu pomieszczeniach,
  - 3) karty charakterystyki substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wykorzystywanych w kształceniu lub działalności naukowej były udostępniane osobom prowadzącym zajęcia z użyciem tych substancji,

- 4) osoba prowadząca zajęcia, o których mowa w pkt. 3, zapoznawała uczestników zajęć z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz z informacjami o ich niebezpiecznym lub szkodliwym działaniu dla zdrowia oraz o niezbędnych środkach ostrożności.
3. Kierownicy jednostek organizacyjnych we współpracy z Działem Administracyjno-Gospodarczym zapewniają prowadzenie ewidencji oraz zbieranie i likwidację odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w obszarze działania podległych jednostek.
4. Prorektor ds. Nauczania jest obowiązany zapewnić, aby studenci narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia podlegali badaniom lekarskim na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadpodstawowych lub wyższych i na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół, studentów, słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz uczestników studiów doktoranckich (Dz.U. poz. 1144, z późn. zm.).

§ 7. Stan zagrożenia

1. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowia lub życia podczas korzystania z pomieszczeń Uczelni lub wyposażenia technicznego prowadzący zajęcia jest obowiązany wstrzymać zajęcia oraz zlecić usunięcie stwierdzonego zagrożenia.
2. Pomieszczenie lub wyposażenie techniczne, o którym mowa w ust. 1, może zostać ponownie dopuszczone do użytku po stwierdzeniu usunięcia zagrożenia.
3. Jeżeli stan zagrożenia dla zdrowia lub życia powstanie lub ujawni się w trakcie zajęć, niezwłocznie przerywa się prowadzenie tych zajęć, a w razie konieczności opuszcza się zagrożone miejsce zgodnie z planem ewakuacji.
4. W przypadku stwierdzenia, że w pomieszczeniach Uczelni warunki, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, stwarzają zagrożenie dla zdrowia lub życia, kierownik jednostki, w której użytkowaniu są te pomieszczenia, czasowo zawiesza w nich zajęcia.
5. Decyzje, których mowa w ust. 1, 3 i 4, powinny być zgłoszone niezwłocznie drogą służbową przełożonym, do kierownika pionu wyłącznie, oraz pracownikowi służby BHP.

§ 8. Wypadki

1. Ustala się szczegółowy tryb postępowania w zakresie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków studentów:
  - 1) prowadzący zajęcia niezwłocznie zgłasza wypadek studenta swojemu przełożonemu oraz pracownikowi służby BHP,
  - 2) pracownik służby BHP prowadzi ewidencję wypadków studentów, którym ulegli podczas zajęć organizowanych przez Uczelnię,
  - 3) postępowanie powypadkowe przeprowadzane jest niezwłocznie po uzyskaniu zawiadomienia o wypadku,
  - 4) postępowanie powypadkowe przeprowadza Zespół Powypadkowy w składzie:
    - a) pracownik służby BHP,
    - b) przedstawiciel właściwego kierownika pionu, posiadający aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zgodnie z przepisami dotyczącymi szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,

- 5) przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków studentów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.
2. Pracownik służby BHP, na podstawie dokumentacji powypadkowej, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany sporządzić raz w roku analizę okoliczności i przyczyn wypadków na terenie Uczelni. Analizę przedstawia się Komisji ds. BHP i kierownikom pionów.
3. Na podstawie analizy, o której mowa w ust. 2, Komisja ds. BHP proponuje Rektorowi główne kierunki działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Uczelni.

§ 9. Zgłaszanie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia lub życia

1. „Zdarzenie potencjalnie wypadkowe” to każde niebezpieczne zdarzenie, związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia ludzi, ale stwarza takie ryzyko.
2. Wyłącznie na potrzeby niniejszego paragrafu „awaria techniczna” to gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości.
3. Każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznie dokonać zgłoszenia potencjalnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego, w tym zdarzenia potencjalnie wypadkowego i awarii technicznej.
4. Zgłoszenie należy niezwłocznie przekazać służbie BHP oraz do właściwej ze względu na obszar zagrożenia jednostki organizacyjnej, a w razie wątpliwości co do takiej właściwości – swojemu przełożonemu, który przekazuje zgłoszenie do jednostki właściwej.
5. Zgłoszenie potencjalnego zagrożenia powinno być potwierdzone na piśmie lub w formie służbowej poczty elektronicznej i zawierać co najmniej:
  - 1) datę i czas zdarzenia, jeżeli jest wiadoma,
  - 2) miejsce zdarzenia,
  - 3) opis zdarzenia,
  - 4) imię i nazwisko, stanowisko, jednostkę organizacyjną osoby zgłaszającej.
6. Kierownicy jednostek organizacyjnych właściwi ze względu na obszar zagrożenia niezwłocznie podejmują odpowiednie działania w celu jego wyeliminowania oraz zabezpieczenia zdrowia lub życia ludzkiego, informując o tym pracownika służby BHP, który czuwa nad eliminacją zagrożenia i udziela odpowiednich wskazówek.
7. Pracownik służby BHP wraz z kierownikiem, o którym mowa w ust. 6, sporządza dokumentację reakcji na zgłoszenie, opisującą także rodzaj zdarzenia, jego przyczyny i skutki.
8. Dokumentacja, o której mowa w ust. 7, przedstawiana jest na posiedzenie Komisji BHP.

§ 10.

1. Zasady dotyczące bezpieczeństwa pracy i nauki studentów na statku badawczo-szkolnym *Nawigator XXI* regulują odrębne przepisy.
2. Zasady dotyczące wypadków przy pracy lub w drodze do/z pracy pracowników reguluje odrębne zarządzenie.

3. Zasady dotyczące oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy reguluje odrębne zarządzenie.
4. Zasady dotyczące systemu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach oraz środków do udzielania pierwszej pomocy reguluje odrębne zarządzenie.
5. Zasady dotyczące sposobu organizowania imprez sportowych, kulturalnych lub rozrywkowych odbywających się na terenie Uczelni niebędących imprezami masowymi w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych określa odrębne zarządzenie.

§ 11.

Przez studentów w rozumieniu niniejszego zarządzenia rozumie się także uczestników studiów doktoranckich, a w zakresie § 8 – również uczestników studiów podyplomowych, kształcenia specjalistycznego i innych form kształcenia.

§ 12.

1. Osoby odpowiedzialne zgodnie z niniejszym zarządzeniem dostosują warunki pracy i kształcenia do wymagań określonych w § 1 ust. 1, 3, 4 i 8 zd. pierwsze, § 2 ust. 1 pkt. 3, 5 i 6, ust. 2 oraz ust. 6 pkt.1, § 4 ust. 1 pkt. 2-4 w terminie do 1.03.2019 r.
2. Kanclerz w uzgodnieniu z Prorektorem ds. Nauczania w terminie do dnia 31.01.2019 r. opracuje projekt zasad, o których mowa w § 10 ust. 5.

§ 13.

Traci moc zarządzenie nr 3/2017 Rektora Akademii Morskiej w Szczecinie z dnia 23.01.2017 r. w sprawie bezpieczeństwa pracy i nauki studentów w Akademii Morskiej w Szczecinie.

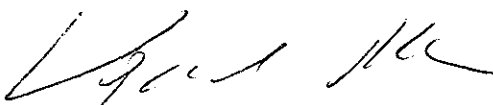
§ 14.

Nadzór i kontrolę nad realizacją niniejszego zarządzenia powierza się kierownikom pionów wg przyznaných kompetencji.

§ 15.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

dr hab. inż. kpt. ż.w. Wojciech Ślaczka prof. nadzw. AM